

NCC Industry Oy:s ansökan om marktäkts- och miljö tillstånd i Kupsenkylä i Pornainen / utlåtande till miljöförvaltningsmyndigheten i Borgnäs

Miljöförvaltningssektionen 22.02.2024 § 19
200/11.05.02.08/2024

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Maarit Lönnroth
fornamn.efternamn@borgna.fi

Miljöförvaltningsmyndigheten för Borgnäs begär hälsoskyddsmyndighetens utlåtande om NCC Oy:s gemensamma ansökan om marktäkts- och miljö tillstånd för fastigheterna Rauhamaa (611-404-12-19) och Kurkisuo II (611-404-12-23), i Kupsenkylä i Borgnäs. Utlåtandet bör ges senast 22.3.2024 i tjänsten Lupapiste.fi.

NCC Industry Oy söker marktäkttillstånd och miljö tillstånd för täkt av marksubstanser och brytning av berg och krossning i Kupsenkylä i Borgnäs kommun. Det planerade brytningsområdets areal är cirka 7,1 ha. Täktområdet som i sin helhet är cirka 13 hektar omfattar brytningsområdet och bullervallen för området. I området finns stenmaterialområdet Hongankallio för vilket samma sökande har ett gällande tillstånd, men de fastigheter som avses i denna ansökan har inte tidigare bedrivit täktverksamhet.

Den totala mängden bergmaterial som bryts är 1 400 000 m³. Varje år bryts i genomsnitt 140 000 m³, men dock högst 190 000 m³. Sprängsten krossas i genomsnitt 371 000 t per år, dock högst 500 000 t/a. Efter täktverksamheten ges brytningsgränserna i området en lutning och landskapsanpassas genom beskogning. Samtidigt ansöker man om miljö tillstånd för dessa lägenheter för mottagning av ren överskottsjord för landskaps- och bullerbekämpningsändamål. Icke-förorenad överskottsjord tas emot i området till ett värde av högst 49 500 t/a. I mån av möjlighet kan överskottsjord som tas emot sållas för återanvändning.

Tillstånd söks för tio (10) år. Täktverksamheten kan inte pågå hela tiden utan i perioder enligt efterfrågan. Täktverksamheten bedrivs inte under sommartid 1.6–31.8. Borrningen görs mån.–tors. kl. 7–21 och fredag kl. 7–18. Sprängningarna genomförs mån.–fre. kl. 8–18. Skutknackningen görs vardagar kl. 8–18. Krossning och sållning av överskottsjord görs mån.–tors. kl. 7–22 och fredag kl. 7–18. Lastning och transport inklusive mottagning av överskottsjord görs under hela året enligt efterfrågan mån.–fre. klockan 6–22. Ingen verksamhet sker under söckenhelg.

Tillträdet till planeringsområdet sker genom det nuvarande täktområdet, dvs. öster om Hongankallio. Trafikvolymen i fråga om transport av stenmaterial ökar inte, eftersom produktionen endast övergår till ett nytt område. Täktområdet märks ut i terrängen med en flagglinja försedd med observationsmärken, vars skick kontrolleras regelbundet. När brytningen framskrider skyddas de branta brytningsgränserna som uppstår i området vid behov med

tillräckligt höga stängsel eller med andra hinder, såsom jord- och stenvallar, som förhindrar tillträde till kanten av brytningsfronten. Varningsskyltar varnar också för risken för fall. Området stängs genom en låsbar port när området är stängt för att förhindra obehörigt tillträde till området.

Den närmaste bosättningen ligger öster om området, minst 300 meter från brytningsområdets gräns. Från täktområdets gräns till bostadsbyggnaderna är det mindre än 300 meter, men vid gränsen ska det komma en bullervall som förhindrar att buller och damm sprids till störningsutsatta områden. Projektets konsekvenser för människors hälsa har beräknats utifrån buller-, luftkvalitets-, ytvatten- och grundvattenkonsekvenserna. Verksamheten antas inte orsaka skadliga effekter på den allmänna trivseln och människors hälsa. Det hålls ett sommaruppehåll i täktverksamheten för att minimera eventuella olägenheter.

Inom verksamhetsområdet uppstår buller från borning av berg, sprängningar, skutknackning och krossning av sprängsten, lastning av färdiga produkter samt trafik. Spridning av buller från verksamheten till omgivningen förhindras framför allt genom sättet att placera de olika funktionerna i området. Vid behov ska de mest bullriga delarna av processerna kapslas in. I bullermodelleringen har man modellerat det sammantagna bullret från brytning och krossning av bergstensmaterial, avstjälningsplatsen söder om området samt krossning av betong, trä och stenmaterial på avfallsbehandlingsområdet söder om området. På basis av resultaten överskrider bullret inte riktvärdena för miljöbuller vid de närmaste störningsutsatta objekten, när yt- eller överskottsjord läggs ut som bullervall vid det planerade täktområdets östra gräns. Dessutom har det för bullerbekämpningen föreslagits sjöcontainrar som placeras ovanpå bullervallen. Kontrollprogrammet för buller har utarbetats 2021, enligt vilket regelbundna årliga bullermätningar genomförs. Bullerbekämpningsplanen och kontrollprogrammet för buller kan kompletteras på basis av omständigheterna kring ändringarna på tillståndsmyndighetens föreskrifter så att det också omfattar bullerbekämpningen inom det nya täktområdet.

Damm uppstår från borning, sprängningar, skutknackning och krossning, lastning av stenmaterial, behandling av överskottsjord och trafik i området. Damm bekämpas framför allt genom sättet att placera de olika funktionerna i området. Dambekämpningen baserar sig på de tillståndsbeslut som gäller för verksamhetsområdet i Borgnäs. Mängden dammtutsläpp och att åtgärderna för att bekämpa damm är tillräckliga följs upp organoleptiskt. Dammutsläpp inom verksamhetsområdet har mätts vid en mätpunkt 2022 på basis av en av NTM-centralen i Nyland godkänd mättningsplan. Mätresultaten visar att dammutsläpp inte påverkar luftkvaliteten eller människors hälsa. Det föreslås att mängden dammutsläpp från verksamheten och effektiviteten hos åtgärderna för bekämpning av damm följs i fortsättningen upp med organoleptiska observationer.

Under sprängningarna uppstår kortvarig skakning under brytningen. Man strävar efter att dämpa skakningarna från sprängningar genom noggrann planering av sprängarbetena. Skakningar som orsakas av brytning mäts utifrån ett gällande beslut om gemensamt tillstånd för Hongankallio. Riskanalysen för brytning görs innan verksamheten inleds för att bedöma riskerna för skakningen och mätbehovet.

Täktområdet ligger inte inom grundvattenområdet och det finns inga andra betydande vattenområden i närheten av området än Sibbo å som strömmar på cirka 2,7 kilometers avstånd västerut. För genomförandet av dagvatten inom verksamhetsområdet har det utarbetats en dagvattenplan 2021, som baserar sig på gällande tillståndsbeslut. Det föreslås att kontrollen av yt- och grundvatten fortsätter enligt det gällande kontrollprogrammet med beaktande av det nya brytningsområdet i Hongankallio. Det föreslås att kontrollen av grundvattnets kvalitet och ythöjd fortsätter från de grundvattenrör (3 st.) som finns i området samt från borrbrunnen vid lägenheten Metsähovi. Grundvattenröret har installerats för observation av påverkan på grundvattnet i norr. Verksamhetens inverkan på ytvattnet kontrolleras från den nuvarande sedimenteringsbassängen och från tre ytvattenpunkter.

Miljöhälsosvårdschefen

Miljöhälsosektionen beslutar att ge följande utlåtande i ärendet:

Verksamheten får inte orsaka sanitär olägenhet eller försämring av trivseln för den närmaste bosättningen, exempelvis genom damm eller buller.

Bullret från verksamheten får inte på de närmaste bostadsbyggnadernas gårdsplaner eller på områden som används för semesterboende överskrida de riktvärden för buller som anges i statsrådets beslut 993/1992. Också de bullernivåer som är lägre än riktvärdet kan störa trivseln. Miljöhälsosektionen anser att om verksamheten medför bullerolägenheter för bosättningen ska den inte bedrivas under veckoslut, inte heller fredagar efter kl. 17.00. Miljöhälsosvårdssektionen anser det vara som en god lösning att täktverksamheten inte görs under sommartid.

Damm i sådana mängder som medför olägenhet får inte sprida sig till de närmaste bostadsfastigheternas eller fritidsbostädernas gårdsplaner. Vid bekämpning av damm bör användning av dammbindande kemikalier undvikas, för att minimera risken för förorening av grundvattnet.

Miljöhälsosektionen har inget annat att anmärka.

Beslut:
Förslaget godkändes.
